

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: 1 ^e Bestuursrapportage 2021 Serviceorganisatie Jeugd
Aanleiding	: Een raadsinformatiebrief van het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd van 10 juli 2021
Datum	: 2 augustus 2021
Doel	: Het ter kennisname verstrekken van informatie
Portefeuillehouder	: C.W.M Jongmans (078) 770 6002 cwm.jongmans@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Ben Kraal (078) 770 6098 b.kraal@alblasserdam.nl

Inleiding

Twee keer per jaar wordt u via het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de uitvoering van de begroting middels een bestuursrapportage. Thans ligt de eerste bestuursrapportage 2021 voor. In de bestuursrapportage worden de kostenontwikkeling en de bedrijfsvoering toegelicht. Het dagelijks bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft de bijgevoegde informatiebrief samen met de Burap direct aan de raad gestuurd terwijl formeel gezien de procedure is om deze stukken eerst aan het college te sturen. Los daarvan wil het college graag haar mening met u delen.

Beoogd effect

Kinderen in Alblasserdam groeien gezond, veilig en kansrijk op. Als dat (tijdelijk) niet lukt, is er jeugdhulp. De hulp is effectief en efficiënt. De kosten blijven beheersbaar. Door een versterking van de lokale inzet ontstaan er meer mogelijkheden tot kostenbeheersing, inzet van lokale partners en beperking van de doorstroom naar duurdere voorzieningen.

Argumenten

Om goed te kunnen sturen op de financiën lokaal, is een lokale (samenwerkings) structuur nodig en voor sturing op de regionale financiën is het nodig dat onderstaande, in de toelichting op de burap gestelde doelstellingen, nadrukkelijk worden uitgevoerd en gecontroleerd:

- *De gemeenten dragen verantwoordelijkheid voor de afbakening van jeugdhulp en de inrichting van voorliggende collectieve voorzieningen hiervoor,*
- *De gemeenten dragen verantwoordelijkheid voor de toeleiding en casusregie vanuit de lokale teams, zeker wanneer komend jaar ook de aansturing van de jeugdteams rechtstreeks vanuit de gemeenten plaatsvindt,*
- *De SOJ werkt aan de (her)inrichting van het jeugdhulplandschap via een nieuwe inkoopstrategie voor de jaren 2022-2026,*
- *De SOJ is verantwoordelijk voor regie op de ketensamenwerking (kwalitatief) en de sturing op doelmatigheid en kostenbeheersing (kwantitatief) via contractbeheer*

Kanttekeningen

Realisatie van de voorgenomen doelstellingen vraagt niet alleen tijd maar ook een forse lokale personele inzet.

Financiële informatie

Wederom wordt er een tekort aangekondigd. Uit de eerste bestuursrapportage van SOJ blijkt dat de uitgaven voor jeugdhulp verder doorstijgen. Dit betekent dat de begroting 2021, waarin juist een reductie van de uitgaven was opgenomen, overschreden zal worden met 13,2 miljoen. Deze

overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet realiseren van de kostenreducties die zijn opgenomen in de begroting en de stijging van de kosten van jeugdhulp als gevolg van een gestegen inzet per jeugdige bij zorgaanbieders. Daarnaast zijn er op onderdelen hogere tarieven en vergoedingen en is er een begrotingswijzing voor de Serviceorganisatie en de Stichting Jeugdteams. Voor Alblasserdam betekent dat een aandeel van € 660.000. Bij de 1e Burap van de gemeente Alblasserdam is € 600.000 gereserveerd. Dit betekent dat bij de 2e Burap rekening moet worden gehouden met een tegenvaller van naar verwachting € 60.000.

Zoals aangekondigd in de Perspectiefnota heeft het rijk onze gemeente extra rijksmiddelen toegezegd van € 1.800.000. Het college zal u bij de behandeling van de begroting een voorstel doen hoe om te gaan met deze middelen. De vrij besteedbare ruimte voor invulling van ambities van de Samenlevingsagenda wordt aanzienlijk beperkt door de structurele verhoging van de bijdrage die de SOJ voor de jaren 2022 en verder aankondigt.

Bij de verkenning van de mogelijkheden om lokaal meer grip te krijgen op de financiën, is het van belang om de context te schetsen van waaruit de mogelijkheden ontwikkeld en uitgevoerd kunnen worden.

Huidige situatie

De SOJ is een onderdeel (eigenlijk een subdienst) van de DG&J, waar 10 gemeenten vanuit Zuid-Holland Zuid zijn aangesloten. Deze gemeenten hebben bepaalde taken aan de SOJ gemandateerd en andere taken via delegatie aan de DG&J eveneens bij de SOJ belegd. De SOJ is daarmee de partij die namens deze 10 gemeenten de contracten sluit met uitvoeringsorganisaties in de regionale zorgmarkt.

Dus de inzet van bijvoorbeeld stichting Jeugdteams in Alblasserdam vindt plaats op basis van een door de SOJ gesloten overeenkomst. Naast deze overeenkomst heeft de gemeente Alblasserdam ook nog een subsidieovereenkomst met Stichting Jeugdteams van 100.000 voor inzet van de kinderpsycholoog, verbinding met huisartsen en een vrijwilligersproject.

De bijdrage regeling bestond er uit dat alle rijksvergoeding (in het kader van de solidariteit gedachte) volledig werd overgedragen aan de SOJ. Vanaf 2023 vervalt deze solidariteitsregeling (20% in 2022 en in 0% vanaf 2023) en wordt afgerekend op het profijtbeginsel. Het afschaffen van de financiële solidariteit geeft iedere individuele gemeente inhoudelijk meer beleidsruimte om lokale initiatieven uit te voeren. Het voordeel is dat niet meer wordt meebetaald aan dure voorzieningen waarvan je geen gebruik maakt, maar daar staat tegenover dat je het risico loopt om in voorkomende gevallen je eigen dure gevallen wel volledig moet gaan betalen.

Toekomstige situatie

Verder is er een ontwikkeling gaande die er uit bestaat dat in het kader van het lokaal versterken van de inzet van de Stichting Jeugdteams vanaf 2022 lokaal zal worden gefinancierd. Deze beweging is ook meegenomen in de lokale speerpunten van Alblasserdam om grip te houden op de uitgaven in de regionale uitgaven Jeugdhulp, dus die van de SOJ

Hierbij kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

Voordelen:

- Lokaal vaststellen welke zorg lokaal ingekocht gaat worden in jeugdhulp naar voren in samenspraak met de Stichting Jeugdteams;
- Betere beheersing van de financiën, door deze eigen inkoop;
- Doorstroom naar duurdere (regionale) voorzieningen mogelijk in kunnen dammen;
- Verbetering van de mogelijkheden van inzet van lokale partners/initiatieven;
- Hierdoor streven naar een verlaging van de bijdrage (op basis van profijt beginsel) aan de regio.

Nadelen:

- Nog te ontwikkelen noodzakelijke deskundigheid bij de gemeente om te weten wat ingekocht moet worden; Gaat nu in samenspraak met gemeente, Stichting Jeugdteams en SOJ. Ook met overige gemeente worden ervaringen gedeeld.
- Is er een noodzaak om een eigen aanbestedingsproces te doorlopen, met alle risico's van dien? Vooralsnog loopt dit via een begrotingssubsidie op basis van juridisch advies (van Tim Robbe van de SOJ). Hierover is in het AB DG&J besloten dat dit in 2022 via een begrotingssubsidie gaat. Voor 2023 wordt gekeken naar andere mogelijkheden voor aanbesteden en inbesteden.
- Inzet van lokale partners zal op een goede manier moeten worden georganiseerd, waardoor er een breed aanbod op verschillende niveaus ontstaat; De Centrale Toegang heeft hier in de toekomst een grote rol in.
- Risico van hogere kosten door wegvallen solidariteit, ontbreken van deskundigheid bij contractafsluiting, de lokale voorziening niet blijkt te functioneren.

Daarnaast zijn er andere initiatieven die bij kunnen dragen aan de beheersing van de kosten.

- Lopende (regionale) projecten om meer grip op het geld te krijgen, zoals Budgetbewust werken etc.
- Lokaal zijn we hard aan het werk om besparingen te realiseren en om er voor te zorgen dat zorg voor inwoners (waaronder ook jeugd) op een gemakkelijke (laagdrempelig en dichtbij) wijze te verkrijgen is. Hierdoor kan in een vroegtijdig stadium hulp geboden worden waardoor doorverwijzing naar duurdere zorg vaak achterweg kan blijven. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de Centrale Toegang. Dit is een (fysieke) plek waar inwoners (jeugd, ouders, volwassenen en ouderen) terecht kunnen met alle vragen die thuishoren in het sociale domein over de volle breedte zoals zorg, werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en welzijn. Vanuit die plek wordt hulp, ondersteuning en/of activiteiten gecoördineerd aangeboden samen met andere elders in het dorp gevestigde maatschappelijke organisaties of regionale partners. Hier zien we het laatste jaar een stevige intensivering van de samenwerking tussen de jeugdgezondheidszorg en stichting jeugdteams en maatschappelijke partners zoals het onderwijs, de Sociale Basis en de SWA. Hierdoor worden signalen in het jeugddomein sneller opgepakt en met preventieve ingrepen voorkomen dat kinderen in de zorgmarkt terecht komen.
- Ook de eerste resultaten van Jeugdhulp naar voren zijn positief; we zien, vanuit het Dashboard, een dalende trend van het gebruik van het product begeleiding in de zorgmarkt. De inzet van jeugdhulp in een algemene voorziening is goedkoper dan via de zorgmarkt. Dit is een goede ontwikkeling.
- Daarnaast wordt er door de Stichting Jeugdteams met enthousiasme gewerkt aan het project Anders Zorgen. Hierbij wordt actief budgetbewust gewerkt en als altijd goede zorg geleverd. Hierbij wordt zo veel mogelijk over de domeinen heen gekeken naar het lange termijn perspectief. Daarnaast wordt de perspectiefbenadering als standaard werkwijze gehanteerd. Hierbij wordt niet alleen naar het kind maar naar het hele gezin gekeken, is er bijvoorbeeld sprake van armoede, schulden, of heeft een ouder een verslaving bijvoorbeeld.
- Een ander (regionaal) project wat momenteel onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van wethouder Jongsmans loopt is afbakening jeugdhulp. We verwachten dat dit een aanscherping van de definities gaat opleveren. En daarmee ook meer helderheid voor ouders onder wat wij gebruikelijke zorg noemen.
- Tot slot willen we hier nog het Integraal Preventie Plan (IPP) noemen waar veel onderdelen gericht op jeugd zijn. Met dit plan willen wij dat inwoners zo veel mogelijk zelfredzaam blijven en volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Een voorbeeld hieruit dat zich sterk richt op de jeugd is de inzet van het ABC team met aantrekkelijke activiteiten als het Zomerpaspoort. Als bijlage is het lokaal transformatieplan Jeugd 1.1 toegevoegd. Hierbij gaan we in op de speerpunten die we in Alblusserdam hanteren. Deze speerpunten zijn intensivering van het jeugdteam, budgetbewust werken en normaliseren, jeugdhulp naar de voorkant, verbinding met de huisartsen en veilig opgroeien is teamwork.

Uitvoering

De gemeente voert de regie. De partners, in het bijzonder de Serviceorganisatie jeugd, Stichting Jeugdteams, MEE/Vivenz, de huisartsen, Jong JGZ en Jeugdpunt voeren de jeugdhulp in Samenwerking in Alblaserdam uit.

Communicatie

Communicatie wordt verzorgd door de SOJ.

Bijlagen

1. 2021 06 24 Burap I 2021 SOJ.pdf
2. FINAL Lokaal Transformatieplan Jeugd 1.1.docx
3. Brief SOJ aan raad nav 1e burap SOJ.pdf